

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Rok szkolny 2024/2025

Klasa druga technik automatyk

Klasa druga technik informatyk

Klasa druga technik elektronik

Wymagania edukacyjne określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu (po szkole podstawowej).

Dla uczniów po szkole podstawowej wymagana jest znajomość lektur obowiązkowych z III etapu edukacyjnego i wybranych przez nauczyciela, właściwych zakresowi podstawowemu.

Ocenianie ma na celu:

- 1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.*
- 2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju.*
- 3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.*
- 4. Dostarczenie rodzicom/prawnym opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.*
- 5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.*

I PODSTAWOWE WYMAGANIA

1. Uczeń jest zobowiązany do systematycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego.
2. Uczeń ma obowiązek znać treść lektur obowiązkowych i uzupełniających wymaganych w podstawie programowej.
3. Uczeń ma obowiązek przystąpić do każdego ważnego sprawdzianu pisemnego (wypracowanie, sprawdzian wiadomości). W przypadku uzasadnionej nieobecności może napisać sprawdzian w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem. Jeżeli uczeń był nieobecny na zapowiedzianym sprawdzianie w dzienniku otrzymuje wpis **nb**.
4. Uczeń ma prawo bez podawania przyczyn zgłosić - na początku zajęć - **dwa razy** w semestrze, że nie jest przygotowany do lekcji (**nie dotyczy** prac klasowych literackich, sprawdzianów wiadomości obejmujących większy zakres materiału, sprawdzianów znajomości lektur, testów *czytanie ze zrozumieniem/ język polski w użyciu* i recytacji utworów).

II WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi:

udzielić odpowiedzi na temat, ale niepełnej, spłyconej, miejscami niespójnej, chaotycznej, z usterkami rzeczowymi i błędami językowymi; dopuszczalna pomoc nauczyciela przy realizacji zadań.

Czytanie i słuchanie

- Odtworzyć informacje sformułowane wprost.
- Odczytać sens fragmentów (zdań, grupy zdań, akapitów).
- Wyodrębnić główną myśl całego tekstu.
- Wskazać w tekście najważniejsze środki językowe.
- Odczytać, porównać, syntetyzować problematykę dwóch tekstów nieliterackich.

Samokształcenie

- Wybrać podstawowe teksty literackie służące realizacji zadanego tematu, posługując się wybranym źródłem informacji.
- Podjąć próbę znalezienia literatury przedmiotu służącej realizacji zadanego tematu.

Kształcenie językowe

- Posługiwać się nowo poznanym słownictwem.
- Wymienić wybrane zasady pisowni.
- Wyjaśnić pojęcia: *skrót* i *skrótowiec*, wymienić typy skrótowców.
- Wymienić typy i grupy zapożyczeń, sklasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie.
- Wymienić różne odmiany polszczyzny.
- Wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny.
- Wymienić style funkcjonalne.
- Wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Określić ramy czasowe epoki, wyjaśnić jej nazwę oraz podstawowe pojęcia z nią związane.
- Wymienić najwybitniejszych przedstawicieli literatury danej epoki.
- Przyporządkować autorowi tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w Podstawie programowej.
- Określić tematykę utworów literackich wskazanych w Podstawie programowej.
- Odróżnić od siebie tekst liryczny, epicki, dramatyczny.
- Posługiwać się pojęciami: podmiot liryczny, adresat liryczny, narrator, dialog, monolog.
- Nazwać najważniejsze prądy umysłowe, filozoficzne i artystyczne omawianych epok oraz wskazać ich cechy.
- Wskazać w dziełach literackich zalecanych przez Podstawę programową realizację prądów umysłowych, filozoficznych i artystycznych epoki.
- Streścić utwór literacki (przedstawić wydarzenia w utworze), określić jego tematykę.
- Przedstawić losy wybranego bohatera.
- Scharakteryzować wybraną postać literacką.
- Wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych epok gatunków literackich.
- Rozpoznawać najważniejsze środki stylistyczne w utworach omawianych okresów literackich.
- Zanalizować utwory wskazane w Podstawie programowej, uwzględniając najważniejsze kategorie opisu (podmiot / adresat liryczny, narrator, świat przedstawiony).
- Odczytać znaczenie podstawowych symboli w dziełach literackich wskazanych w Podstawie programowej.
- Wygłosić z pamięci utwór poetycki.

Tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych

- Posługiwać się komunikatywnym językiem w mowie i w piśmie.
- Wypowiadać się w mowie i w piśmie na zadany temat, w sposób świadczący o co najmniej częściowym zrozumieniu tematu.
- Odnieść się w wypowiedzi do tekstów literackich.
- Podjąć próbę skomponowania wypowiedzi składającej się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia.

Na ocenę dostateczną uczeń potrafi

- *udzielić odpowiedzi prawidłowej, choć niepogłębionej (dopuszczalne nieliczne usterki rzeczowe), na ogół poprawnej językowo;*
- *to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:*

Czytanie i słuchanie

- Określić funkcję środków językowych w tekście.
- Sformułować tezę tekstu bądź fragmentu tekstu.
- Podać argumenty na rzecz tezy.
- Odróżnić argumenty od przykładów oraz tezę od hipotezy.
- Rozpoznać relacje kompozycyjne między poszczególnymi fragmentami (akapitami) tekstu.
- Oddzielić informacje od opinii.
- Wskazać przyczyny i skutki.
- Samodzielnie korzystać ze słowników i leksykonów.

Kształcenie językowe

- Wykorzystywać teorię językową w rozwiązywaniu zadań.
- Omówić wybrane zasady pisowni.
- Omówić pisownię skrótowców.
- Odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup.
- Odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich pochodzenie.
- Przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisany.
- Przedstawić różnice pomiędzy językiem oficjalnym a nieoficjalnym.
- Scharakteryzować style funkcjonalne.
- Wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne związane z danym okresem literackim.
- Omówić podstawowe cechy danej epoki oraz wyjaśnić najważniejsze pojęcia, jakie się z nią wiążą.
- Zaprezentować elementy biografii wybranych twórców.
- Określić wybrane elementy świata przedstawionego.
- Przedstawić losy głównego bohatera.
- Scharakteryzować bohaterów literackich, przedstawić ich racje, postawy, motywy działania.
- Wyjaśnić genezę oraz określić problematykę utworu.

- Wskazać podstawowe postulaty zawarte w dziele literackim.
- Omówić wybrany motyw literacki/ różne sposoby realizacji tego motywu.
- Wyjaśnić - na wybranych przykładach – podstawowe kategorie estetyczne, np. tragizm, komizm.
- Wskazać podstawowe cechy wszystkich omawianych gatunków literackich.
- Definiować i rozpoznawać w utworze literackim środki stylistyczne.
- Rozpoznać cechy charakterystyczne sztuki danej epoki.
- Wykorzystać podstawowe konteksty do analizy i interpretacji utworów literackich.
- Odczytać znaczenie podstawowych symboli w omawianych dziełach literackich.
- Wygłosić z pamięci utwór poetycki.

Tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych

- Zabrać głos w dyskusji.
- Skomponować wypowiedź składającą się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia.
- Formułować wnioski interpretacyjne oparte na samodzielnej analizie tekstu.
- Zastosować czytelny podział akapitowy w pracy pisemnej.
- Posługiwać się cytatami w funkcji argumentacyjnej.

Na ocenę dobrą uczeń potrafi

- *udzielić odpowiedzi poprawnej pod względem merytorycznym i językowym (dopuszczalne usterki w formułowaniu wypowiedzi);*
- *to, co na ocenę dostateczną, a ponadto:*

Czytanie i słuchanie:

- Rozpoznać i określić typ nadawcy i typ adresata tekstu.
- Rozpoznać charakterystyczne cechy stylu i języka tekstu;
- Nazwać środki językowe i określić ich funkcje w tekście.
- Wskazać cechy gatunkowe tekstu.

Samokształcenie

- Wyszukać różnorodne pozycje z literatury przedmiotu służącej realizacji zadanego tematu.
- Korzystać z różnorodnych źródeł informacji.

Kształcenie językowe

- Poszerzać świadomość językową.
- Wskazać zasadę ortograficzną, według której zapisuje się podane słowa.
- Tworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców.
- Odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję.
- Wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego.
- Wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu.
- Wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego.
- Podać przykłady homonimów, anakolutów, elips i paradoksów.
- Wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Scharakteryzować epokę, założenia programowe, prądy literackie, kierunki w sztuce i filozofii.
- Wykazać się umiejętnością samodzielnego wnioskowania, oceniania, wartościowania.

- Przedstawić własny osąd postępowania bohatera literackiego.
- Wykazać zależność między życiem pisarza a powstawianiem utworów.
- Omówić różnorodne motywy zawarte w dziele literackim.
- Porównać wątki i motywy literackie, style literackie, sposoby kreowania świata przedstawionego.
- Wykazać ponadczasowość utworu, zinterpretować zawartą w nim prawdę moralną, filozoficzną, psychologiczną... .
- Określić funkcje środków językowych zastosowanych w tekście.
- Wskazać dominantę kompozycyjną i stylistyczną oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego.
- Zaprezentować najwybitniejsze indywidualności epoki w różnych dziedzinach kultury.
- Wyrecytować utwór poetycki.

Tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych

- Selekcjonować materiał, przywoływać tylko informacje istotne z punktu widzenia tematu.
- Posługiwać się terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką oraz językoznawczą.
- Podsumować rozważania (uogólnić wnioski wynikające z analizy i interpretacji tekstu).
- Łączyć akapity, używając wskaźników zespolenia.
- Posługiwać się poprawną polszczyzną (w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, frazeologii, składni).
- Posługiwać się stylem stosownym do sytuacji wypowiedzi.
- Przestrzegać zasad etykiety językowej podczas rozmowy, dyskusji, negocjacji.
- Zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce.

Na **ocenę bardzo dobrą** uczeń potrafi

- *udzielić odpowiedzi merytorycznie bezbłędnej, trafnej, pogłębionej, świadczącej o samodzielności myśli i dużej sprawności językowej;*
- *to, co na ocenę dobrą, a ponadto:*

Czytanie i słuchanie

- Odróżnić prawdę od fałszu i szczerść od kłamstwa w wypowiedzi językowej.
- Odróżnić od siebie wypowiedź perswazyjną i manipulacyjną.
- Wykorzystać analizowane teksty naukowe (krytyczno- i teoretycznoliterackie) i filozoficzne jako kontekst interpretacyjny dla utworów literackich.

Samokształcenie

- Samodzielnie gromadzić i porządkować materiały z różnych źródeł dotyczące języka, literatury, filmu i innych dziedzin sztuki.

Kształcenie językowe

- Funkcjonalnie wykorzystywać zdobytą wiedzę językową.
- Zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę ich zapisu.
- Posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu.
- Wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy.
- Omówić mechanizm powstawania błędów językowych, wynikających z niejednoznaczności wypowiedzi.
- Tworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny.

- Przekształcić tekst, nadając mu cechy innego stylu.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Scharakteryzować epokę, założenia programowe, prądy literackie, kierunki w sztuce i filozofii.
- Wykazać się umiejętnością samodzielnego wnioskowania, oceniania, wartościowania.
- Przedstawić własny osąd postępowania bohatera literackiego.
- Wykazać zależność między życiem pisarza a powstawianiem utworów.
- Omówić różnorodne motywy zawarte w dziele literackim.
- Porównać wątki i motywy literackie, style literackie, sposoby kreowania świata przedstawionego.
- Wykazać ponadczasowość utworu, zinterpretować zawartą w nim prawdę moralną, filozoficzną, psychologiczną.
- Omówić przemiany gatunkowe w obrębie dramatu i powieści.
- Objąć sposoby i mechanizmy reinterpretacji toposów, mitów i symboli literatury wcześniejszych epok w tekstach współczesnych.
- Dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego, posługując się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką.
- Wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich.
- Zaprezentować najwybitniejsze indywidualności epoki w różnych dziedzinach kultury.
- Wyrecytować utwór poetycki.

Tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych

- Podporządkować kompozycję wypowiedzi własnemu zamysłowi interpretacyjnemu.
- Skutecznie unikać szablonów i schematów językowych.
- Posługiwać się bogatym słownictwem i urozmaiconą składnią.
- Posługiwać się bogatą terminologią.
- Posługiwać się stylem stosownym do sytuacji, komunikatywnym, o wyraźnych cechach indywidualnych.
- Funkcjonalnie wykorzystywać pozawerbalne środki komunikacji (mowa ciała, intonacja, ton głosu) w wypowiedzi ustnej.

Na ocenę celującą uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- Interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny.
- Odnacza się dojrzałością, wnikliwością i krytycyzmem sądów.
- Posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych.
- Potrafi odnajdywać związki przyczynowo - skutkowe, dokonywać syntez i analiz materiału rzeczowego.
- Porównuje teksty kultury, dokonuje przekładu intersemiotycznego.
- Jest laureatem konkursów/ olimpiad przedmiotowych.

III METODY I NARZĘDZIA SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

A. Formy aktywności podlegające ocenianiu

1. Aktywny udział w zajęciach lekcyjnych.

2. Dwa lub trzy zadania klasowe w ciągu semestru (może być test sprawdzający wiadomości, sprawdzenie umiejętności analizy i interpretacji lub praca literacka).
3. Testy „język polski w użyciu” i testy teoretycznoliterackie.
4. Testy sprawdzające znajomość lektur.
5. Ćwiczenia związane z omawianymi tekstami kultury.
7. Odpytywanie ustne (dopuszczalne też 10-minutowe sprawdziany, tzw. kartkówki) z bieżącego materiału (3 ostatnie lekcje).
8. 1-2 utwory poetyckie do opanowania pamięciowego w ciągu roku.

B. Tryb oceniania

1. Za aktywność na lekcji uczeń otrzymuje „plusy”; 5 „plusów” daje ocenę bdb.
2. Ocena śródroczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych z całego półrocza, ocena roczna – na podstawie ocen z obu semestrów.
3. Oceny śródroczne i roczne nie muszą być średnią arytmetyczną ocen wpisanych do dziennika. W sytuacji, w której ocena ostateczna jest niejednoznaczna, znaczenie rozstrzygające mają oceny z wypracowań i obejmujących większy zakres materiału pisemnych sprawdzianów wiedzy i umiejętności.
4. Prace klasowe literackie i sprawdziany obejmujące większy zakres materiału zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Kartkówki, testy (np. język polski w użyciu) i ćwiczenia sprawdzające umiejętności ucznia nie wymagają wcześniejszej zapowiedzi.
5. Testowe sprawdziany wiadomości i umiejętności powinny być ocenione w terminie do dwóch tygodni od daty napisania pracy, prace literackie – do trzech tygodni.

C. Ocenianie prac literackich

Prace literackie:

Ocenię podlegają:

- zrozumienie tematu pracy/ sformułowanie tezy/ zajęcie stanowiska
- argumentacyjny charakter wypowiedzi;
- poprawność rzeczowa ;
- zamysł kompozycyjny i spójność tekstu
- poprawność językowa i stylistyczna;
- poprawność interpunkcyjna i ortograficzna.

D. Zasady poprawiania ocen

Uczeń ma możliwość poprawy oceny – jeżeli deklaruje taką chęć – w formie i terminie ustalonych przez nauczyciela.

IV ZASADY OBOWIĄZUJĄCE PODCZAS NAUCZANIA ZDALNEGO

1. Nauczyciel będzie traktować każdego ucznia indywidualnie, uwzględniając jego warunki lokalowe i techniczne. Uczeń będzie miał możliwość wykazania się wiedzą i umiejętnościami za pomocą środków i form ustalonych wspólnie z nauczycielem.
2. Uczeń ma obowiązek uczestniczyć we wszystkich zajęciach, wykonywać zadania domowe i uczestniczyć we wszystkich formach sprawdzania wiedzy i umiejętności ustalonych przez nauczyciela.
3. Wymagania dotyczące otrzymania ocen cząstkowych, semestralnych i końcoworocznych są identyczne jak podczas nauczania stacjonarnego.

V DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW MAJĄCYCH ORZECZENIA I OPINIE PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNYCH.

W stosunku do uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych (posiadających orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznych) stosuje się ułatwienia mające na celu stworzenie im optymalnych warunków do spełniania wymagań określonych w podstawie programowej . W pracy dydaktycznej uwzględnia się zalecenia zawarte w indywidualnych opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Wobec uczniów z zaburzeniami stosuje się m.in.:

- wydłużenie czasu prac;
- uwzględnienie właściwego uczniowi tempa pracy/wypowiedzi ustnej;
- prawo do wyboru formy sprawdzania wiadomości z ostatnich lekcji (nie dotyczy wypracowań i sprawdzianów obejmujących większy zakres materiału): odpowiedź ustna lub pisemna;
- ocenianie prac pisemnych głównie pod względem merytorycznym (wiedza, dobór argumentów, poprawność rzeczowa, treść, styl, kompozycja), niebranie pod uwagę poprawności zapisu;
- zaznaczanie błędów ortograficznych, ale nieocenianie prac pod kątem ortografii;
- nieocenianie prac pod względem estetyki i czytelności pisma;
- zachęcanie do korzystania ze słownika ortograficznego w czasie prac pisemnych;
- niewymaganie, aby uczeń czytał głośno nowy tekst przy klasie;
- dostosowanie warunków sprawdzianów do potrzeb uczniów z deficytami wzroku lub słuchu.